

Motion till riksdagen

1988/89:A258

av Ewa Hedkvist Petersen m. fl. (s)

Demografiska databasens filialer, m.m. i Norrbotten

Under de senaste tio åren har ett 75-tal personer, mestadels kvinnor, årligen anställts på beredskapsmedel för att utföra registreringsarbete för Demografiska databasen i Umeå samt för Nordiska museet och Riksantikvarieämbetet. Arbetsplatserna är i Norrbotten förlagda till inlandskommunerna Pajala, Jokkmokk, Kiruna, Gällivare och Älvsbyn. I Haparanda finns en permanent produktionsenhet under Demografiska databasen.

Vid Demografiska databasens produktionsenheter registrerar, bearbetar och tillhandahåller man historiska källmaterial på ett lättillgängligt sätt med hjälp av data. Materialet består till största delen av kyrkböcker och husförhörslängder. Vid de andra arbetsplatserna sker dokumentation av olika material av socialhistorisk karkatär.

Lansarbetsnämnden finansierar en stor del av produktionsverksamheten, då det bedrivs som beredskapsarbete. Denna finansieringsform kommer emellertid att avvecklas vid halvårsskiftet 1989. LAN kan dock också tänka sig en etappvis nedtrappning av beredskapsmedlen om andra finansieringsvägar kan skönjas.

Verksamheten är uppenbarligen av stort värde för huvudmännen. Behovet av dessa dokumentationer är stort bland forskare, men också för andra. De kvinnor som under många år utfört produktionsarbetet har också erhållit kunskaper och kompetens på detta område. I Haparanda har en stiftelse bildats för att sälja data- och undervisningstjänster med utgångspunkt i databasens material.

För att utvärdera det vetenskapliga värdet av databasens verksamhet har en utvärderingsman utsetts av humanistiska forskningsrådet. Denne skall utföra sitt arbete så att det tangerar den forskningspolitiska propositionen 1990.

Under de senaste åren har olika förslag framkommit om hur framtiden för dessa produktionsenheter skall kunna tryggas. Här har betonats att målsättningen bör vara att materialet skall kunna anpassas till olika avnämargrupper och verksamheten marknadsföras och utvecklas.

Då de beredskapsarbeten som utförs åt de olika huvudmännen är av stort värde för myndigheterna och dessutom av stort arbetsmarknadspolitiskt värde, vore det otillfredsställande om dessa arbetsplatser, med all den kompetens som där byggts upp, bara skulle dö ut. Det kan inte vara riktigt att mer än tio års samhälleliga investeringar i människor och maskiner bara skall gå till spillo. Det har inte samhället råd med, allra minst i Norrbottens inland.

För att tillskapa en rationell organisation, där man kan fortsätta det viktiga

arbetet med att registrera dessa historiska dokumentationer och där man tar till vara kompetensen hos personalen. är det helt nödvändigt att ett fruktbringande samarbete kommer till stånd mellan de aktuella huvudmännen. Samarbetet måste utmynna i konkreta förslag om hur verksamheten skall fortsätta i framtiden.

Mot. 1988/89
A258

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om framtiden för Demografiska databasen samt Nordiska muséets och Riksantikvarieämbetets beredskapsarbetsplatser i Norrbotten.

Stockholm den 25 januari 1989

Ewa Hedkvist Petersen (s)

Leif Marklund (s)

Åke Selberg (s)